

2. Брак інформації. Відсутність професійної сучасної інформаційної бази – видань правил, інструкцій, посібників, технічних довідників, каталогів обладнання, баз даних, простих методів розрахунку економічної ефективності, методів моніторингу і т.п. – гальмує розробку і реалізацію заходів щодо підвищення енергоефективності.

3. Брак фінансових ресурсів

– Недофінансування витрат на підтримання систем енергопостачання у працездатному стані. Спроби виходу на бездефіцитні бюджети на місцевому рівні призвели до зниження фінансування житлово-комунального господарства, невизнання та недофінансування необхідних витрат.

– Відсутність фінансової підтримки заходів з підвищення енергоефективності з обласних і районних бюджетів. Без такої фінансової підтримки діяльність з підвищення енергоефективності протікає дуже повільно.

– Відсутність механізмів фінансування дрібних проектів та заохочення споживачів до вкладення коштів в енергозбереження.

4. Брак організації та координації. Даний бар'єр має місце на всіх рівнях прийняття рішень. Проблема підвищення енергетичної ефективності не сприймається як засіб вирішення широкого комплексу економічних та екологічних проблем. Спостерігається відсутність синхронізації різних галузей законодавства: містобудівне планування не пов'язане з розвитком енергосистем; законодавство про держзакупівлі не містить вимог щодо енергоефективності і т.д.

Таким чином, підвищення енергоефективності економіки вимагає подолання великої кількості перешкод та бар'єрів, що потребує вирішення існуючих проблем у правовому, економічному, екологічному та політичному аспектах.

Література.

1. Що таке енергоефективність? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kyivenergo.ua>.

2. Правовые основы развития зеленой экономики в странах-членах организации Черноморского экономического сотрудничества [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bsec-organization.org>.

ПРОБЛЕМЫ ТЕНЕВОЙ ЭКОНОМИКИ В УКРАИНЕ

Мостепанова Я. С., студентка

Научный руководитель: Лысенко А. А., к.э.н., доцент

Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет

В современном мире почти все страны сталкиваются с проблемой теневизации экономических процессов. Эта проблема не обошла и Украину, где на протяжении всех лет ее независимости ведется бесконечная борьба с теневой экономикой. В связи с несовершенным государственным управлением экономикой страны существует проблема нелегального производства и сбыта

продукции, фиктивных сделок и денежных операций. Неэффективная налоговая политика ведет к уменьшению поступлений в госбюджет из-за разрастания теневого сектора. Нестабильное законодательство отпугивает предпринимателей от легализации их деятельности и заставляет уходить в тень.

Теневая экономика – это деятельность, скрываемая от общества и государства, находящаяся вне государственного контроля и учёта. Является ненаблюдаемой, неформальной частью экономики, но не охватывает её всю, так как в неё не могут быть включены виды деятельности, не скрываемые специально от общества и государства, например домашняя или общинная экономики. Также включает в себя нелегальные, криминальные виды экономики, но не ограничивается ими [1].

Наиболее высокими темпами теневая экономика в Украине развивалась в 1994-1998 годах, когда ее объемы достигали 65 % официального ВВП. По данным Минэкономразвития, теневой бизнес в этом году достиг 47 % от официального ВВП страны и причин этому немало. Одной из них является падение покупательной способности населения из-за девальвации гривны и подорожания импорта. По данным Государственной статистики, реальный доход (с учётом изменений покупательной способности гривны) украинцев в первом квартале 2015 года уменьшился на 24 % [2].

В целом, выделяют три группы факторов, которые способствуют развитию теневой экономики:

1. Экономические факторы:

- высокие налоги (на прибыль, подоходный налог и т.д.);
- реструктуризация сфер хозяйственной деятельности (промышленного и сельскохозяйственного производства, услуг, торговли);
- кризис финансовой системы и влияние его негативных последствий на экономику в целом;
- несовершенство процесса приватизации;
- деятельность незарегистрированных экономических структур.

2. Социальные факторы:

- низкий уровень жизни населения, что способствует развитию скрытых видов экономической деятельности;
- высокий уровень безработицы и ориентация части населения на получение доходов любым способом;
- неравномерное распределение валового внутреннего продукта.

3. Правовые факторы:

- несовершенство законодательства;
- недостаточная деятельность правоохранительных структур по пресечению незаконной и криминальной экономической деятельности;
- несовершенство механизма координации по борьбе с экономической преступностью [3].

Таким образом, можно сказать, что во всех странах с рыночной структурой экономики была, есть и, по-видимому, будет существовать так называемая теневая экономика. Масштабы ее могут различаться, но, ни одной из стран не удалось избавиться от нее совсем. Мировая практика свидетельствует, что

объем теневой экономики страны является своеобразным индикатором ее дееспособности: чем слабее государство, тем большие масштабы тенезации, а значит конкретные действия по детенизации должны содержать мероприятия не только по оздоровлению экономики, но и укреплению дееспособности государства в целом.

Литература.

1. Национальная экономика [Электронный ресурс]. / Режим доступа: http://studbooks.net/53126/ekonomika/natsionalnaya_ekonomika
2. [Электронный ресурс]. / Режим доступа: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Білоцерківець В.В. Національна фіскальна політика як складова частина світової фіскальної політики // Збірник праць вчених. Вип. 27. – Київ : Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2000. - № 27.

НАЙБІЛЬШ «ТІНЬОВІ» ГАЛУЗІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Митник Д. Ю., студент

Науковий керівник Овчаренко Ю. А., к.е.н., доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури

З кожним днем економічний стан в Україні погіршується. Підвищення іноземної валюти, нестабільність на фінансовому ринку, неправомірні діяння влади, знецінення українських грошей у результаті зростання цін на продукти, паливо, комунальні платежі, одягу та інші необхідні речі залишають значний слід не тільки на економіці країни, але і на настрої своїх громадян. До таких проблем відноситься і тінізація економічних відносин, що є актуальною проблемою не тільки для України, але й для всіх без винятку країн світу.

Щодо України, то за попередніми розрахунками Мінекономрозвитку, в I кварталі 2015 рівень тіншової економіки в порівнянні з відповідним періодом 2014 збільшився до 47% від обсягу офіційного ВВП [1]. А ненадходження до державного бюджету з податку на додану вартість складають 2,5-3 млрд. грн. щомісяця за даними державної фіскальної служби. Це є дуже великою сумою, яка могла б піти на потреби держави.

Основними інструментами тіншових фінансових потоків є мінімізація податку, ухилення від сплати податків, відтік капіталу з України, відмивання грошей і неправомірне використання бюджетних надходжень.

Аналізуючи найбільш тіншові галузі, можна виділити такі:

- добувна та переробна промисловість;
- фінансова та страхова діяльність;
- операції з нерухомим майном;
- будівництво;
- сфера інтелектуальної діяльності;
- агропромисловий комплекс.

Добувна та переробна промисловість. У цієї промисловості продовжують фіксуватися численні порушення чинного законодавства, що мають місце під час видобутку, транспортування і розподілу ресурсів.